

ARS PLAN * FOR
KVIKNE ♥ BARNEHAGE
SOSI-SOSS * *

PRESENTASJON AV BARNEHAGEN

Vi er en kommunal barnehage, bygd i 1991, med plass til barn i alderen 1-6 år. Vi har store lekeområder både inne og utendørs.

Det er kort avstand til fine turområder; både skog, fjell og vann.

Vi har egen lavvo som brukes gjennom hele året og vi er godkjent som trafikksikker barnehage
Vi er tilknyttet skolen, 1-10 klasse, med rektor som enhetsleder. Vi har tilgang til skolens lokaler, bibliotek og flerbrukshall, noe som vi benytter oss av ofte.

Vi har en stabil personalgruppe som har lang fartstid. Vi beskriver barnehagen vår som fleksibel, trygg, raus og omsorgsfull.

VÅRE KJERNEVERDIER:

Vi ser på hvert enkelt barn som unikt og er opptatt av barnets beste.

Vi skal vise **RESPEKT** for den enkelte, og mangfoldet. Gi rom og plass for alle, fremme likeverd og likestilling.

Vi fokuserer på viktigheten av å skape **TRYGGHET** gjennom gode og varme relasjoner.

Vi arbeider for at alle barn skal få høre til i et fellesskap og få venner.

Vi vektlegger en barnehagehverdag preget av lek, læring, undring, **GLEDE** og felles opplevelser.

HVER DAG SKAL VI FORMIDLE TIL BARNET: DU ER MER ENN GOD NOK SOM DU ER!

«ET TRYGT OG GODT STED Å VÆRE FOR Å LEKE, OPPELVE OG LÆRE»

SEPTEMBER

*ÅPNINGSTID: 7-16.30

*TELEFON AVDELING: 47 46 96 93
TELEFON KONTOR: 62 48 55 26

*Epost: ann-merete.nymoene@tynset.kommune.no

*STENGT 3 UKER OM SOMMEREN
Uke: 28-29-30

*5 PLANLEGGINGS-DAGER, DA ER BARNEHAGEN STENGT
Torsdag 12/8-21, intern planlegging.
Fredag 13/8-21, intern planlegging.
Fredag 26/11-21, kurs på Tynset: *Lekelyst-med rom for lek.*
Fredag 28/1-22, intern planlegging.
Fredag 18/3-22, kurs på Tynset: *Våg og se-våg å handle.*

*ANSATTE:

Styrer: Ann Merete Nymoene, 80 %

Pedagogisk leder: Kari Beate B. Rønning, 80 %

Barne- og ungdomsarbeider: Halldis Hylene, 80 %

Assistent: Kristin Oddlien, 80 %

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
35			1.	2.	3.
36	6.	7.	8.	9.	10.
37	13.	14.	15.	16.	17.
38	20.	21.	22.	23.	24.
39	27.	28.	29.	30.	

BARNEHAGENS LOVVERK OG STYRINGSdokumenter

Lov om barnehager, formål §1:

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

Rammeplanen for barnehagen:

Rammeplanen gir retningslinjer for barnehagens verdigrunnlag, innhold og oppgaver.

Rammeplanen er en forskrift til barnehageloven og er dermed forpliktende å arbeide etter.

Vedtekter for kommunale barnehager i Tynset kommune.

Denne finner dere på Tynset kommune sine sider.

Årsplan for barnehagen:

Alle barnehager skal utarbeide hver sin årsplan. Den er et arbeidsredskap for barnehagepersonalet og dokumenterer valg og begrunnelser i det pedagogiske arbeidet. Årsplanen bygger på loven og rammeplanen, og den skal fastsettes av samarbeidsutvalget.

Andre planer:

Kompetanseplan og ulike planer utarbeides for kortere og lengre tidsrom.

Hver måned lager vi månedsplaner som beskriver mål, innhold og arbeidsmåter for den kommende måneden.

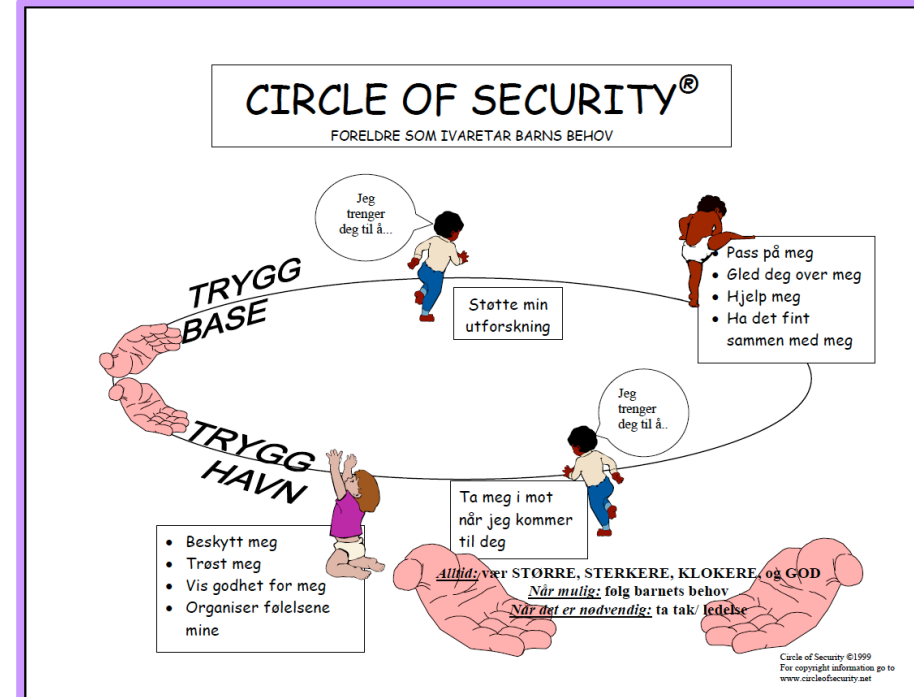
OKTOBER

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
39.					1.
40.	4.	5.	6.	7.	8.
41.	11. Høstferie på skolen!	12.	13.	14.	15.
42.	18.	19.	20.	21.	22.
43.	25.	26.	27.	28.	29.

«EI LITA HÅND SØKER EI STOR
KAN DU SE AT JEG ER HER?
UT I VERDEN FOR Å MØTE MEG SELV OG ANDRE.
HVIS JEG VET AT HÅNDA DI ER DER NÅR JEG TRENGER DEN -
TØR JEG GÅ.
JEG BEVEGER MEG BORT FRA DEG I STADIG STØRRE SIRKLER,
-BARE SLIPP MEG-»

TILVENNING I BARNEHAGEN:

Det første møtet med barnehagen legger grunnlaget for barnets trivsel. Foreldre og de ansatte i barnehagen skal samarbeide for å gi barnet en trygg og god oppstart i barnehagen. Barnet og foreldrene trenger en trygg voksen å forholde seg til i barnehagen. Vi bruker god tid til å bli kjent med barnet, og det varierer hvor lang tilvenningstid hver enkelt trenger. Ved oppstart får barnet en primærkontakt som følger barnet ekstra tett i oppstarten. Vi gjennomfører et bli-kjent besøk før sommerferien, der utveksles blant annet informasjon og vi får møte barnet. Ved oppstart nytt barnehageår samarbeider vi tett med barnets foreldre slik at oppstarten skal oppleves mest mulig positiv. Vi har et eget skriv om tilvenning i vår barnehage.

Barnehagen skal ivareta barns behov for omsorg:

Omsorg gjenspeiles i alt vi gjør med barna. Omsorg er en forutsetning for barnets trygghet og trivsel og for utvikling av empati og nestekjærlighet.

Vi voksne skal:

- *være sensitive voksne som møter barnet på en måte slik at de føler seg sett, hørt og forstått.
- *sørge for at alle barn opplever trygghet, tilhørighet og trivsel i barnehagen.
- *ha fokus på å knytte gode relasjoner til barnet
- *være tilstedeværende og åpne, møte barnet med varme og interesse.
- *støtte og oppmuntre slik at barnet utvikler tillit til seg selv og andre.
- *tilrettelegge for ro og hvile når barnet trenger det.

Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk:

Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle barn skal få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.

Vi voksne skal:

- *anerkjenne og respondere på barnas ulike verbale og non-verbale uttrykk og støtte deres språkutvikling.
- *sørge for at alle barna får varierte og positive erfaringer med å bruke språk.
- *være bevisst på våre roller som språklige forbilder og være lydhøre.
- *fange opp og støtte barn som har ulike former for kommunikasjonsvansker, som er lite språklig aktive, eller som har sen språkutvikling.

Barnehagen skal fremme læring:

Barna skal oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barna skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Barna skal få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser.

Vi voksne skal:

- *sørge for et inkluderende fellesskap og legge til rette for at barn kan bidra til egen og andres læring. Fremme barnas trivsel og allsidige utvikling.
- *være oppmerksomme på barnas interesser og engasjement, og gripe fatt i det.
- *utvide barnas erfaringer, støtte barnas refleksjoner rundt situasjoner, temaer og fenomener.
- *sørge for at alle barn skal få rike og varierte opplevelser og erfaringer, utfordringer og mestringsopplevelser.

Barnehagen skal fremme danning:

Barnehagen skal støtte barna i å utvikle evnen til å reflektere over egne handlinger og væremåte. Gjennom samspill og dialog skal barnet utvikle kunnskaper, verdier og gode holdninger som de skal ha med seg resten av livet.

Vi voksne skal:

- *tilrettelegge for meningsfulle opplevelser og støtte barnas identitetsutvikling og positive selvforståelse.
- *støtte barnas aktivitet, engasjement og deltakelse i fellesskapet. Synliggjøre og fremheve mangfold.
- *legge merke til, anerkjenne og følge opp barnas perspektiver. Invitere til utforskende samtaler.

NOVEMBER

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
44.	1.	2.	3.	4.	5.
45.	8.	9.	10.	11.	12.
46.	15.	16.	17.	18.	19.
47.	22.	23.	24.	25.	26. STENGT!
48.	29.	30.			

VI PRIORITERER LEK FORDI LEK ER DEN VIKTIGSTE KILDEN TIL ERFARINGER OG LÆRING:

Barnehagen skal ivareta barnas behov for lek:

Gjennom lek utvikler barna sosiale, fysiske og språklige ferdigheter. I leken opplever barnet mestring og selvtillit, den er indremotivert og har ikke noe eget formål i seg selv. Barn leker fordi de har lyst til å leke. Lek danner grunnlag for vennskap.

Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Alle barn skal få oppleve glede, humor, spenning, eksperimentering og engasjement gjennom lek - alene, og sammen med andre.

Vi voksne skal:

- *skaffe oss kunnskap om lekens betydning og egenverdi.
- *være tilstede, observere og gi støtte og veiledning.
- *strukturere rom, leker og materialer som inspirerer til lek.

- *skape inkluderende lekarenaer der alle har mulighet til å delta.
- *gi leken tid, rom og legge stor vekt på barns medvirkning,
- *være lekne, bidra til humor og gode opplevelser i fellesskap med barna.

Barnehagen skal fremme kommunikasjon og språk:

Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og alle skal få delta på aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.

Eventyret fyller mange funksjoner:

- *stimulerer barnets fantasi og gir inspirasjon til lek.
- *gir barnet trening i å lytte.
- *utvider barnets ordforråd og begrepsforståelse.
- *det er en moral i eventyrene, og det gode vinner til slutt.
- *beskriver ulike følelser, glede, sorg, godhet, ondskap osv.
- *gir oss innsikt i andre kulturer og vår kulturarv.
- *å være snill og hjelpsom, og å være god mot andre lønner seg alltid.

VÅRT SATSINGSOMRÅDE DETTE BARNEHAGEÅRET ER: SPRÅKLEK MED EVENTYR

Vi velger eventyr som passer til barnas alder og språklige utvikling. Vi bruker konkrete, rim, regler, sangleker og fingerleker. Vi dramatiserer, lager magiske samlingsstunder, lager gode lekekroker som gir rom for allsidig lek og opplevelser.

«Vi trenger eventyret. Jeg vet ikke hvorfor, jeg vet bare at det er nødvendig».

Astrid Lindgren

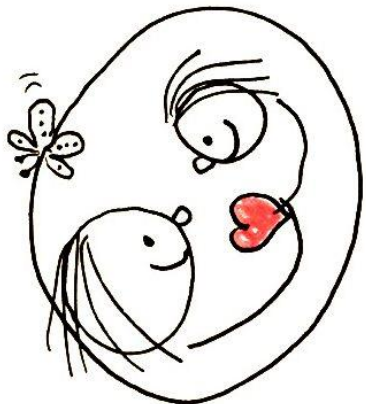

DESEMBER

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
48.			1.	2.	3.
49.	6.	7.	8.	9.	10.
50.	13.	14.	15.	16.	17.
51.	20.	21.	22.	23. STENGT!	24.
52.	27.	28.	29.	30.	31.

Livsmestring og helse:

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd. (Rammeplanen 2017)

Barnehagen skal fremme vennskap og fellesskap:

Alle barn skal få erfare å være betydningsfulle for fellesskapet og få oppleve å være i positivt samspill med barn og voksne. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap.

Vi voksne skal:

- *støtte barnas initiativ til samspill, og bidra til at alle kan få leke med andre, oppleve vennskap og lære å beholde venner.
- *støtte barns selvfølelse, samtidig skal de få hjelp til å mestre balansen mellom å ivareta egne behov og ta hensyn til andres behov.
- *støtte barna i å sette egne grenser, respektere andres grenser og finne løsninger i konfliktsituasjoner.
- *forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre.

Barnehageloven kapittel 8 Psykososialt barnehagemiljø:

(nytt kapittel i loven som gjelder fra 01.01.2021)

Endringene i barnehageloven krever at barnehagene arbeider systematisk for å forebygge mobbing og annen krenkende oppførsel, og at de skaper et trygt og godt miljø der barna trives og har det bra. Barnehagen skal være et sted der barna opplever tilhørighet og mestring. I alle handlinger og avgjørelser som gjelder barnet i barnehagen, skal det grunnleggende hensynet være, det som er best for barnet.

Barnehagesektoren i Tynset har utarbeidet en rutine for PSYKOSOSIALT BARNEHAGEMILJØ i Tynset. Denne gjøres kjent for alle.

ARBEID MED BARNEHAGENS FAGOMRÅDER: Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Gjennom arbeid, utforsking og lek med de ulike fagområdene skal vi bidra til at barna:

Kommunikasjon, språk og tekst

- *uttrykker seg, deltagelse i lek
- *skaper relasjoner
- *utvikler begrepsforståelse, ordforråd
- *leker med språket, bader i språk
- *mangfold av uttrykksmåter
- *møter høytlesning, sang og samtale
- *utforsker skriftspråkuttrykk

Kunst, kultur og kreativitet

- *har tilgang til materiell for utforsking
- *får brukt sin fantasi, kreativ tenkning og skaperglede
- *bearbeider inntrykk og følelser i møte med kunst. Mangfold.
- *uttrykker seg estetisk med ulike teknikker og materialer.
- *har glede og stolthet over egen kulturell tilhørighet

Kropp, bevegelse, mat og helse

- *får bevegelseserfaringer
- *får kjennskap til menneskekroppen, blir trygg på egen kropp.
- *øver på god hygiene
- *møter et variert kosthold
- *utvikler motoriske ferdigheter
- *mestrer risikofyllt lek
- *blir kjent med følelser
- *kjennskap til veien fra mat til måltid

Antall, rom og form

- *ser matematiske sammenhenger
- *møter grunnleggende matematiske begreper
- *leker og eksperimentering
- *erfarer størrelser i sine omgivelser
- *bruker kropp og sanser for romforståelse
- *gjenkjenner former og øver på å sortere
- *opplever matematikkglede

Nærmiljø og samfunn

- *medvirker i egen hverdag
- *utvikler tillit til deltakelse i samfunnet
- *blir kjent i nærmiljøet
- *møter lokalhistorie og tradisjoner
- *får kjennskap til ulike levesett og familierformer
- *får kjennskap til samene og samisk kultur
- *får kjennskap tulnasjonale minoriteter

Natur, miljø og teknologi

- *opplever og utforsker
- *får gode opplevelser med friluftsliv
- *utforsker naturfenomener og fysiske lover
- *blir kjent med natur og bærekraftig utvikling
- *får kjennskap til dyr og dyreliv
- *lager konstruksjoner og utforsker muligheter.
- *kjenner til menneskets livssyklus

Etikk, religion og filosofi

- *utvikler grunnleggende verdier
- *utforsker og undrer seg
- *får kjennskap til og reflektere over holdninger og verdier
- *får forståelse for ulike måter å forstå ting på og leve sammen på
- *forstår verdien av likheter og ulikheter. Respektere hverandre.

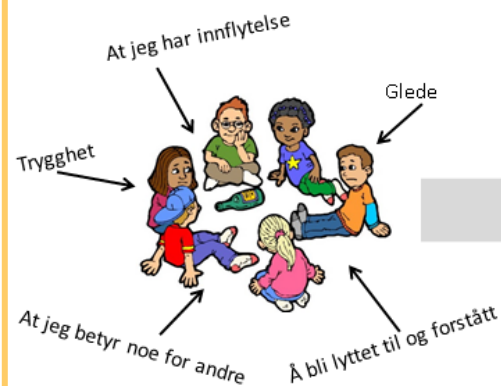
JANUAR

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
1.	3.	4.	5.	6..	7.
2.	10.	11.	12.	13.	14.
3.	17	18.	19.	20.	21.
4.	24.	25.	26.	27.	28. STENGT!
5.	31.				

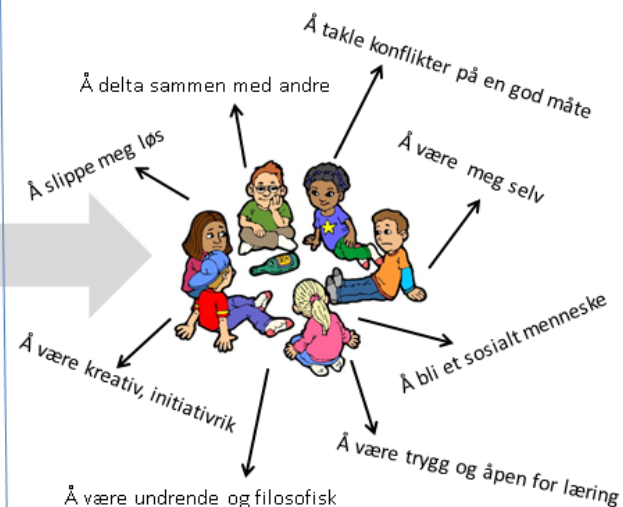
BARNES MEDVIRKNING:

Hva betyr medvirkning for barnet?

Får jeg MEDVIRKNING i min hverdag føler jeg:

Jeg blir et helt menneske og jeg våger

Barna er en del av et inkluderende fellesskap der alle skal få mulighet til å si sin mening, bli sett, hørt og lyttet til og medvirke i barnehagens innhold. Barna skal oppmuntres til å si sin mening men samtidig lytte til andres mening. Barna kan ikke alltid få gjennomslag for sine ønsker, noen ganger må flertallet bestemme. Barna skal få oppleve at de har innflytelse på det som skjer, at de har et støttende, trygt og lydhørt miljø rundt seg.

Det betyr igjen at de ansatte må være tilstede, fysisk og psykisk, og se på barnet som et likeverdig medmenneske gjennom barnehagehverdagen. Ha respekt for barnet, ta fatt i det barnet er opptatt av, interesserer seg i og gir uttrykk for. De yngste barna formidler sine synspunkter ved kroppsholdninger, mimikk og andre følelsesmessige uttrykk.

Når barna opplever at deres interesser og opplevelser blir tatt hensyn til, erfarer de at de påvirker og medvirker i egen hverdag.

BÆREKRAFTIG UTVIKLING:

- *Barna skal lære seg til å ta vare på seg selv, hverandre og naturen.
- *Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå at dagens handlinger har konsekvenser for fremtiden.
- *Barnehagen skal legge grunnlag for barnas evne til å tenke kritisk, handle etisk og vise solidaritet.
- *Barna skal gjøre erfaringer med å gi omsorg og ta vare på omgivelsene og naturen.
- *Barna skal få naturopplevelser og bli kjent med naturens mangfold, og barnehagen skal bidra til at barna opplever tilhørighet til naturen.

(Rammeplanen 2017)

Dette barnehageåret vil vi bli bedre kjent med Gjenbruksgjengen. Gjenbruksgjengen er et miljøprogram som er gitt som gave til alle barnehager og skoler i Tynset kommune.

Her vil barna bli kjent med 10 fortellinger om unike kjøretøy som håndterer avfall, feier gater, vanner, rydder og brøyter i Blåsterby. Fortellingene viser hvor viktig det er å ta vare på miljøet. Temaer i fortellingene er vennskap, samhold, hjelpsomhet og solidaritet

Målet er å skape engasjement, forståelse og kompetanse om avfallshåndtering, gjenbruk og fokus på miljø.

Innholdet er tilpasset store deler av rammeplanens ulike mål:

- digital praksis
- natur, miljø og teknologi
- kunst, kultur og kreativitet
- etikk
- kommunikasjon, språk og tekst
- hjelp til overgangen mellom barnehage og skole.

FEBRUAR

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
5.		1.	2.	3.	4.
6.	7.	8.	9.	10.	11.
7.	14.	15.	16.	17.	18.
8.	21.	22.	23.	24.	25.
9.	28. Vinterferie på skolen.				

I følge Rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver skal barnehagen tilby barna et omsorgs- og læringsmiljø. Dette stiller store krav til oss som arbeider i barnehagen. Det er nødvendig med jevnlig faglig påfyll for å tilby det som trengs for at det enkelte barn skal trives og utvikles. Foruten personalmøter og planleggingsdager, deltar de ansatte på kurs, nettverk, og ellers det som er nyttig i vårt arbeid.

Høsten 2017 startet vi opp med Kultur for læring, som er et forsknings og utviklingsprosjekt som går over flere år.

Målet med prosjektet er å heve kvaliteten på læringsmiljøet i barnehagen.

Læringsmiljøfaktorer som:

- trivsel og vennskap, sosial kompetanse
- relasjoner
- samarbeid
- språk
- fysisk miljø

Fram til nå har vi arbeidet med relasjoner, voksenrollen og rutinesituasjoner, språkstimulerende læringsmiljø. Fra høst 2021 skal alle barnehagene i Nord-Østerdal arbeide med ny felles kompetansepakke:

«Barns lek og eksperimenterende virksomhet»

Vi skal videreutvikle og forbedre barnas omsorg og læringsmiljø, slik at alle barn får realisert sitt potensiale for utvikling og læring.

Det vil bli kursing av alle ansatte på ulike arenaer dette barnehageåret. Et felles løft som vil gjøre oss til en enda bedre barnehage, med bevisste voksne, til barnets beste.

Kultur for læring

«En ska itte setta seg og vente på å få det bra, en ska hjelpe tel det en kæin for å få vara med på livet!»

Alf Prøysen, «Visa om livet»
fra «Jinter je har møtt»

Foto Johan Brun - Hedmarksmuseets fotoarkiv

HØGSKOLEN
I INNLANDET

SPRÅKARBEIDET I BARNEHAGEN:

Regjeringen vil styrke språkarbeidet i barnehagene og sikre bedre støtte og hjelp til barn med ekstra behov for tilrettelegging.

Barns språkferdigheter har stor betydning for barnas trivsel og følelse av mestring i hverdagen. Språksterke barn har gode forutsetninger for samspill med andre, for deltakelse i lek og for læring.

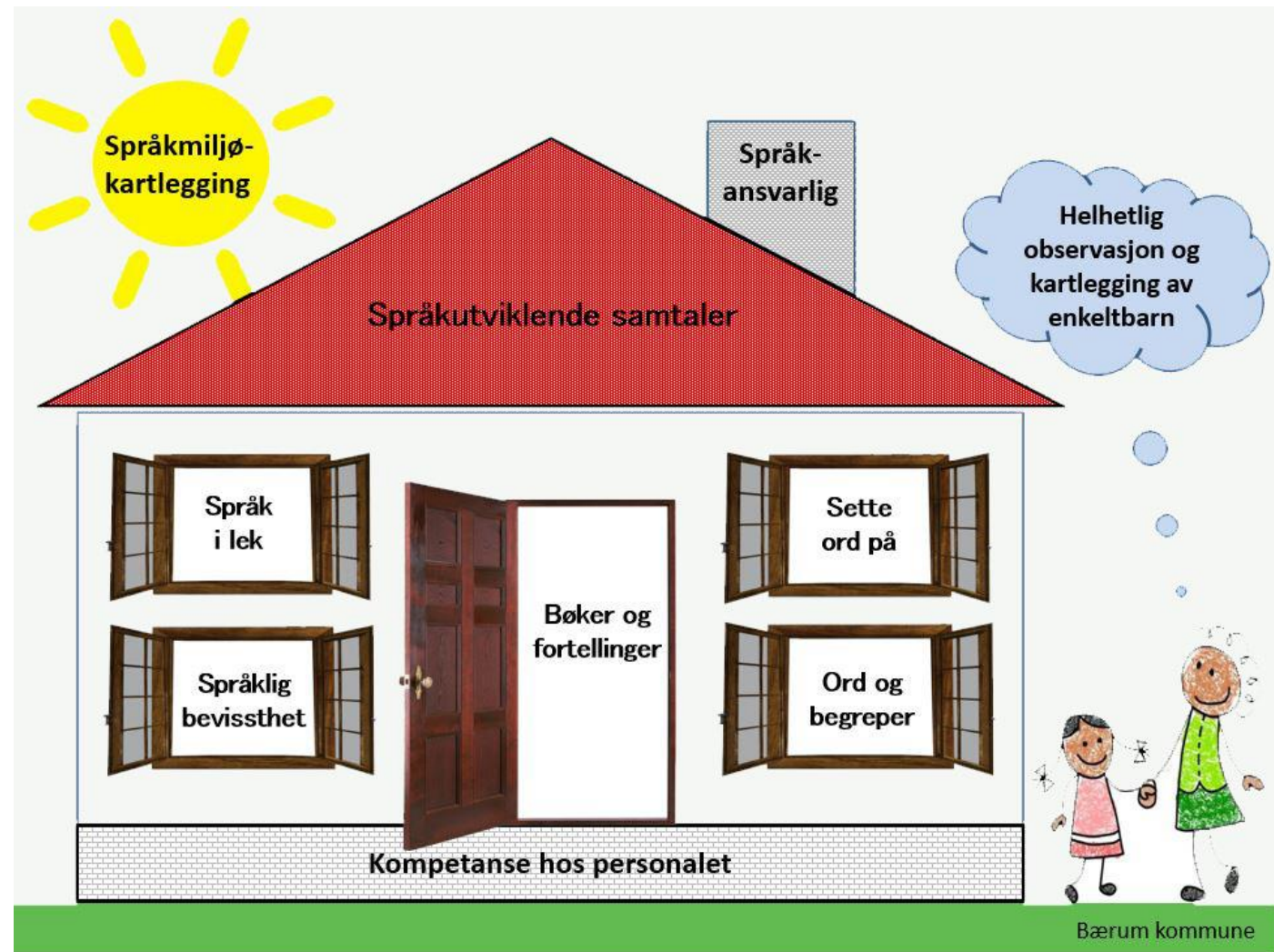
Barnehagen skal arbeide for inkludering. Det handler om å tilpasse læringsmiljøet til mangfoldet av barn, og gi hjelp og støtte til de som trenger det.

Barnehagesektoren i Tynset kommune har laget en egen plan for Språkstimulerende læringsmiljø i barnehagen. PPT har også bidratt i arbeidet.

Planen skal være til hjelp og støtte i språkarbeidet. Den skal sikre at kunnskapen og erfaringene vi har tilegnet oss gjennom kompetansepakken (KFL), vedlikeholdes og implementeres i barnehagen.

Et nært samarbeid med foreldrene er viktig for å støtte barnas språkutvikling. Vi skal se på barnets foreldre som en ressurs, det er de som kjenner barnet best.

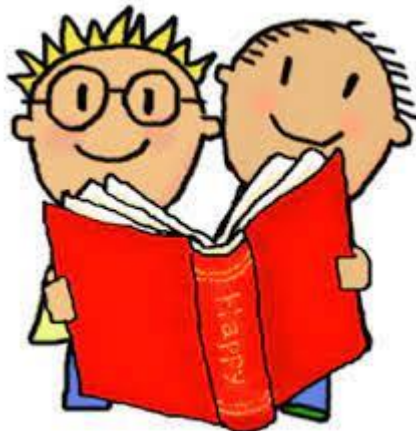
Barnehagens vurdering av barnets språkutvikling skal presenteres og diskuteres med foreldrene gjennom hele barnehagetiden. Hvordan barnehagen arbeider med språk skal være ett av temaene på blant annet foreldresamtalene.

Illustrerer hvordan vi jobber med språk i vår barnehagen (lånt bilde).

MARS

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
9.		1. Vinterferie på skolen.	2.	3.	4.
10.	7.	8.	9.	10.	11.
11.	14.	15.	16.	17.	18. STENGT!
12.	21.	22.	23.	24.	25.
13.	28.	29.	30.	31.	

«Å BADE BARN I SPRÅK»

OPPSKRIFT PÅ EN GOD SPRÅKSÅPE:

1. Mange nysgjerrige og lekende barn
2. Engasjerte, observante og kunnskapsrike voksne
3. Alle voksne benevner det de gjør
4. Noen deler kreativitet
5. Inne og uterom som inviterer til språklig aktivitet
6. Stor tilgang til materiell og litteratur
7. Mye tid til fortelling, dialog og aktiv deltakelse
8. Utallige møter med nye og spennende ord

Man rører så inn litt språklig bevissthet, før man blander det hele med en God porsjon undring, lek og fantasi.

Tilslutt tilsetter men en stor dose humor og språkglede. Når så dette har stått over natten, er såpa klar til bruk i en hvilken som helst barnehage.

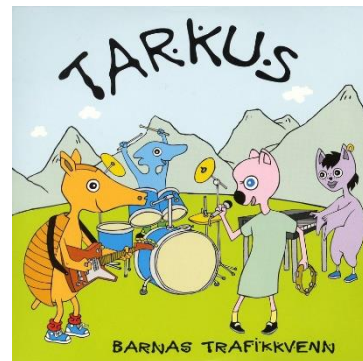
Såpa skal ikke spares på, men tvert om brukes hver dag i mindre eller større doser. Dette skal de bevisste voksne tilpasse for hvert enkelt barn, slik at dosen med språksåpe blir akkurat passe.

Og ikke glem at noen barn i perioder har behov for mye mer såpe enn andre.

LYKKE TIL!

TRAFIKKSIKKER BARNEHAGE:

KVIKNE BARNEHAGE EN TRAFIKKSIKKER BARNEHAGE!

Høsten 2015 fikk vi utmerkelsen trafikksikker barnehage fra Trygg Trafikk. Vi er en av to barnehager i Nord-Østerdal som har fått denne utmerkelsen, og det er noe vi kan være stolte av.

Kriterier for å være en trafikksikker barnehage er:

*Trafikkopplæringen skal integreres i barnehagens hverdag og nedfelles i barnehagens årsplan. Evalueres jevnlig.

*Barnehagen følger regler/rutiner for turer.

*Barna skal lære enkle trafikkregler for fotgjengere, sikring i bil, bruk av sykkelhjelm,refleks.

*Foreldre skal involveres i barnehagens trafikksikkerhetsarbeid, være gode rollemodeller.

*Trafikk skal være et tema på foreldremøter.

Vi har laget vårt eget årshjul for hvordan vi vil arbeide med trafikk.

Innhold og aktiviteter vil variere etter barnas alder og utvikling:

HØST:

*Bli kjent med Tarkus og vennene hans.

*Lærer enkle trafikkskilt.

*Gå på tur i nærmiljøet.

*Bruk av refleksvest.

*Refleks.

*Hvilken side går vi på langs veien.

*Førstehjelp med dukka Henry.

VÅR:

*Tarkus.

*Lære høyre og venstre.

*Lytte og se.

*Tur i nærmiljøet.

*Trafikkskilt/former.

*Lære om sikkerhet på sykkel, sykkelhjelm

*Førstehjelp med dukka Henry.

VINTER:

*Tarkus.

*Gjenta viktigheten ved bruk av refleks.

*Refleksjakt med lommelykt.

*Former og farger.

*Tur i nærmiljøet.

*Trafikkskilt.

*Førstehjelp med dukka Henry.

SOMMER:

*Tarkus.

*Ut på tur.

*Av og påstigning.

*Trafikkskilt.

*Tur i nærmiljøet.

*Førstehjelp med dukka Henry.

Det er viktig å huske på at det er barnas foreldre som har hovedansvaret for barnas trafikkopplæring. Barnehagen inviterer til samarbeid og er viktige støttespillere. Viktig at vi arbeider mot samme mål og er gode forbilder på hjemmefronten også.

Vi har laget en egen folder for hva vi legger vekt på i trafikkarbeidet. Denne folderen deles ut når barnet begynner i barnehagen.

Vi kommer til å bruke et pedagogisk materiell som Trygg trafikk har utarbeidet, der vil barna møte beltedyret Tarkus. Vi er også medlem i Barnas trafikk-klubb.

APRIL

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
13.					1.
14.	4.	5.	6.	7.	8.
15.	11.	12.	13. STENGT!	14.	15.
16.	18.	19.	20.	21.	22.
17.	25.	26.	27.	28.	29.

RUTINER NÅR VI DRAR PÅ TURER, EKS LAVVO:

- *Voksne og barn tar på gule refleksvester.
- *Vi bruker tur-tau, barna går to og to.
- *Vi går på venstre side.
- *En voksen går foran og en voksen går bak.
- *Vi stopper når det kommer kjøretøy.
- *I lavvoen kan ikke barna gå lengre enn at de ser lavvoen,
- *Ved bekken følger det alltid med en voksen.
- *Ingen lek ved veien.

Trafikksikker oppvekst:

Barn har rett på en trygg og god oppvekst, der trafikksikkerhet inngår. Trafikksikkerhet er de voksnes ansvar, og vi er rollemodeller for den oppvoksende generasjon. Hvis holdninger og vaner etableres tidlig vil det være lettere å tenke trafikksikkerhet videre i livet.

Barn er trafikanter hver dag, enten som passasjer, fotgjenger og etter hvert syklist.

Trafikk i rammeplanen:

Trafikk er nå integrert som en del av rammeplanen gjennom fagområdet nærmiljø og samfunn.

I rammeplanen står det:

Gjennom arbeid med nærmiljø og samfunn skal barnehagen bidra til at barna utforsker ulike landskap, blir kjent med institusjoner og steder i nærmiljøet og lærer å orientere seg og ferdes trygt. Det betyr at trafikksikkerhet blir en tydeligere del av barnehagehverdagen.

SAMARBEID:

Samarbeid mellom hjem og barnehage:

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg, lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling, jf. barnehageloven §1.

Foreldre er barnehagens viktigste samarbeidspartner.

Målet for samarbeidet: **BARNETS BESTE.**

Foreldre og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling. Samarbeidet skal være basert på åpenhet og tillit. Samarbeidet skal også sikre foreldrenes medvirkning.

Barnehagen har to foreldresamtaler i løpet av barnehageåret.

Vi har to foreldremøter, et på høsten og et på våren.

Den daglige kontakten er viktig, både for utveksling av informasjon og for å få gitt beskjeder. Vi skal møte alle foreldre med respekt, ingen foreldre er lik. Det er viktig å ta vare på alle, også de som ikke er mest frempå og utadvendt, og krever så mye.

Barnehagen har en foreldrekontakt. Han/hun sitter i FAU (foreldrenes arbeidsutvalg/foreldrerådet) og SAU (samarbeidsutvalget).

Intensjonen med FAU og SAU er å gi mulighet for å ivareta foreldrenes kontakt med barnehagen på en aktiv måte. FAU skal fremme foreldrenes fellesinteresser og bidra til å skape et godt miljø. SAU skal være et rådgivende, kontaktskapende og samordnende organ. Her drøftes saker som har betydning for barnehagens innhold og virksomhet. Eks, budsjett og driftsendringer. Skolen og barnehagen har felles FAU og SAU.

Det gjennomføres også brukerundersøkelser jevnlig.

Samarbeid med skolen:

Barnehagen og skolen er organisert som en enhet. Rektor er enhetslederen og har det overordnede ansvaret for driften.

Samarbeid med PPT, BUP og barnevern:

Ved behov samarbeider vi med disse instansene. De gir råd og veiledning der vi ser det er nødvendig. Vi er opptatt av tidlig innsats og jobber forebyggende.

Samarbeid med helsestasjonen:

Skolen og barnehagen har en egen kontaktperson. Her kan både vi og foreldre rådføre oss ved behov.

MAI

OVERGANG OG SAMMENHENG BARNEHAGE OG SKOLE:

Målsetting:

*Barnehagen skal legge til rette for at barna skal ta avskjed med barnehagen på en god måte. Barna skal få glede seg over å få begynne på skolen og oppleve at det er sammenheng mellom barnehagen og skole.

*Skape forventning og trygghet til skolestart gjennom aktiviteter med 1. klasse og ellers i småtrinn.

*Bli kjent med lekekamerater på småtrinn og få en viss kjennskap til skolehverdagen deres, og skolens lokaler.

*Skape trygghet til skolestart ved å ha egne faddere. Det vil bli noen aktiviteter med fadderne i løpet av det siste barnehageåret/våren.

Vi vil ha faste samarbeidsmøter for barnehage og lærere på småskoletrinn. Her er målet å ta opp aktuelle temaer som kan være med på å sikre at vi får til et godt samarbeid, erfaringsutveksling og kompetanseheving.

Siste året i barnehagen jobbes det mye med å stimulere barnas språklige bevissthet. Det fokuseres på sosial kompetanse, gruppesamhörighet og forberedelser for å gjøre overgangen så bra som mulig. Lek vil fortsatt være hovedaktiviteten det siste året i barnehagen. Det vi ønsker å formidle før skolestart vil bli formidlet gjennom lekpregede aktiviteter.

Alle barnehagene i Tynset kommune har en egen plan hvor innholdet for 5-åringene blir beskrevet. Denne deles ut til foreldre siste året i barnehagen.

I samarbeid med skolen lager vi en egen plan for innhold og aktiviteter, og hva vi kan samarbeide om. Vi har god erfaringer med at de eldste er sammen med småskolen på deres utedag. Da følger det med en pedagog fra barnehagen.

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
18.	2.	3.	4.	5.	6.
19.	9.	10.	11.	12.	13.
20.	16.	17. 	18.	19.	20.
21.	23.	24.	25.	26.	27.
22.	30.	31.			

NYSGJERRIG

VITEBEGJÆRLIG

LEKENDE

«DU ER GOD NOK»

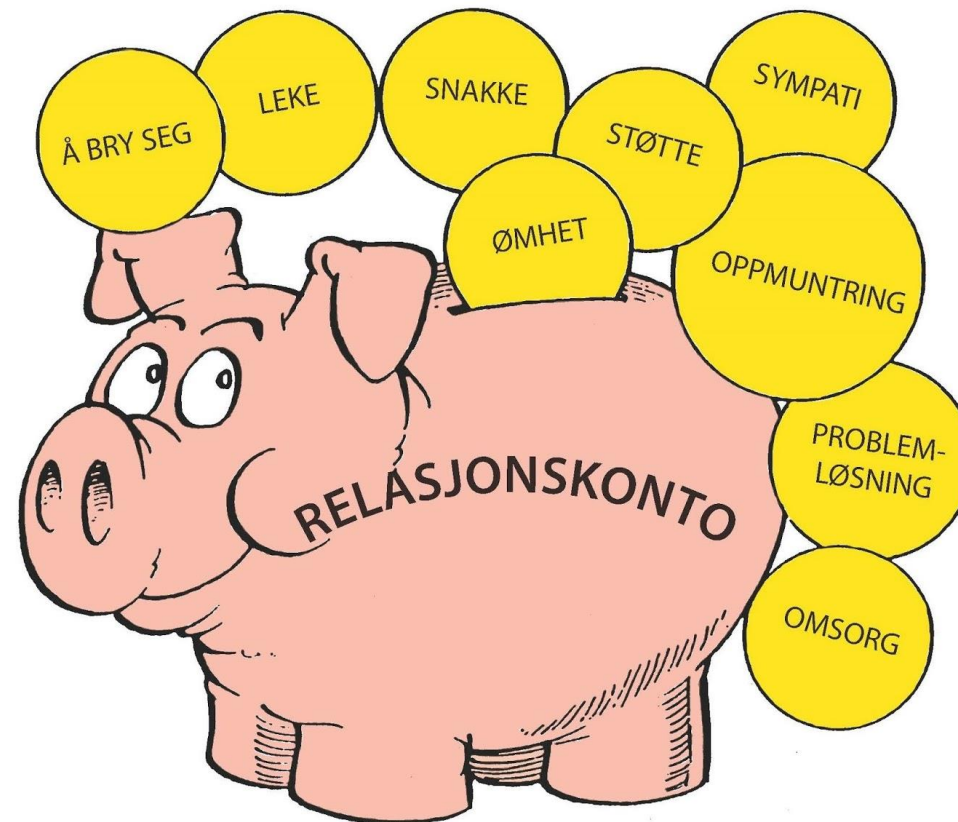
VURDERING AV BARNEHAGENS ARBEID:

Kvaliteten i det daglige samspillet mellom mennesker i barnehagen er en av de viktigste forutsetningene for barns trivsel, utvikling og læring. Barnegrupper og det enkelte barns trivsel og utvikling skal observeres og vurderes fortløpende. Her må det sees på samspillet barna imellom, mellom barn/voksen, foreldre/personale og mellom barnehagens ansatte. Slik ser vår plan for vurderingsarbeid ut:

TIDSPUNKT	HVA VURDERES OG HVORDAN	HVEM
*Høstens foreldremøte	*Hva: Hvordan har oppstarten vært? Erfaringer fra foreldre, barn og barnehage utveksles. Aktuelle temaer blir tatt opp. *Hvordan: Grupper/dialog, samtaler med barna på forhånd, oppsummering fra personalmøte/planleggingsdager.	Styrer og pedagogiske leder.
*Høstens foreldresamtaler	*Hva: Barnets trivsel og utvikling så langt. Foreldrenes, barnas erfaringer og ønsker/behov. Forventninger avklares. *Hvordan: Personalgruppen samsnakker på forhånd om enkeltbarnet/vårt inntrykk. Nødvendige observasjoner og eventuelle kartlegginger blir lagt til grunn.	Styrer og pedagogiske leder fordeler barna seg imellom og innkaller til samtale.
*Planleggingsdag i januar	*Hva: Status så langt. Progresjonsplan for barnehagens innhold. Mål for satsingsområdene, personalsamarbeid, foreldresamarbeid, voksenrollen og annen utvikling knyttet opp mot kompetanseplanen. *Hvordan: Grupper. Fulle ut evalueringsskjema i forhold til blant annet dagsrytmen og voksenrollen.	Styrer ansvarlig.
*Våren	*Hva: Barnets trivsel og utvikling. Barnehagens innhold og mål. Foreldresamarbeid. Personalsamarbeid. *Hvordan: Brukerundersøkelser, samtaler/dialog. Foreldresamtaler og foreldremøte.	Styrer og pedagogisk leder. Foreldrekontakt.
*Hele året	På hvert personalmøte evaluerer vi perioden som har gått og videre arbeid. Vi fokuserer på voksenrollen, hva vi er gode på og hva vi kan bli bedre på i forhold til mål som vi har satt oss. Alle skal ha to medarbeidersamtaler i løpet av året. Kultur for læring vil være en rød tråd gjennom hele året.	Styrer ansvarlig. Pedagogisk leder.

JUNI

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
22.			1.	2.	3.
23.	6.	7.	8.	9.	10.
24.	13.	14.	15.	16.	17. Siste skoledag!
25.	20.	21.	22.	23.	24.
26.	27.	28.	29.	30.	

Den viktige voksenrollen:

En god voksen-barn relasjon er det viktigste for at barnet skal ha det bra i barnehagen. Det å ha en trygg voksen som ser og anerkjenner barnet, er grunnleggende for barnets trivsel og utvikling. God kvalitet i en barnehage kjennetegnes blant annet ved et positivt klima, oppmerksomme voksne som evner å ta barnets perspektiv og støtter opp der det trengs. Det er vi voksne som har ansvaret for å bygge gode relasjoner, og i den daglige kontakten kan vi gjøre det på denne måten

*Vi møter barnet med vennlighet og respektfull væremåte.

*Vi har blikkontakt med barnet.

*Vi viser interesse over det barnet er opptatt av

*Vi bruker barnets navn ved positiv kontakt.

*Vi bekrefter og anerkjenner.

*Vi deler glede og humor.

Fagområdene i rammeplanen gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Leken danner et viktig grunnlag for arbeidet med fagområdene.

	1-2 ÅR	3-4 ÅR	5-6 ÅR
<p>KOMMUNIKASJON, SPRÅK OG TEKST</p> <p>Gjennom arbeidet med fagområdet skal barnehagen bidra til at barna får utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer.</p>	<p>*Aktivt bruk av språket, verbalt og non-verbalt gjennom hverdagsaktiviteter, enkle sang, rim, regler, eventyr og fortellinger.</p> <p>*Barna skal utvikle ordforrådet. Vi voksne benevner det de peker på og er opptatt av. Språkstimulering i ulike situasjoner i hverdagen.</p> <p>*Bruk av enkle billedbøker, pekebøker og konkreter.</p>	<p>*Barna skal få høre tekster, fortellinger, rim , regler og sang. Ulike bøker med mer tekst.</p> <p>*Barna skal få tulle og tøyse med ord med utgangspunkt i rim og regler.</p> <p>*Øve på å bruke spørreord som redskap.</p> <p>*Kunne føre en samtale. Øve på å lytte, ta ordet og vente på tur. Oppfordre barna til å bruke språket, fantasere og fortelle selv.</p> 	<p>*Barna skal få leke med språket , oppleve glede ved utforsking, lekeskriving, leke-lesing, tulleord osv. Språkleker og spill.</p> <p>*Øve på å lytte til lengre historier, kunne i hovedtrekk gjenfortelle innholdet. Tekstskaping/lage egne fortellinger.</p> <p>*Forstå og følge instruksjoner/følge opp en beskjed.</p> <p>*Kunne føre en samtale og gjenfortelle tidligere opplevelser.</p> <p>*Barnet skal kunne øve på å skrive/gjenkjenne navnet sitt. Øve på lyder/bokstaver. Øve blyantgrepet.</p>
<p>KROPP, BEVEGELSE, MAT OG HELSE</p> <p>Gjennom arbeid med fagområdet skal barna få mulighet til å sanse, oppleve, leke, lære og skape med kroppen som utgangspunkt. Gjennom medvirkning i mat - og måltidsaktiviteter skal barna motiveres til å spise sunn mat og få forståelse for hvordan sunn mat kan bidra til god helse.</p>	<p>*Barna skal bli bevisst på egen kropp. Grov-motorisk lek inne/ute, utforske ulendt terreng.</p> <p>*Øve på å spise og drikke selv. Kunne smake på variert og sunn mat.</p> <p>*Benevne navn på kroppsdelene. Bevegelse og kjennskap til egen kropp gjennom lek.</p> <p>*Øve på rutiner som å vaske hender før mat, etter dobesøk.</p> 	<p>*Barna skal øve på kroppsbeherskelse. Sansemotorisk lek inne og ute. Gå litt lengre turer. Øve på å bære egen sekk.</p> <p>*Trene på selvstendighet, eks dobesøk, av- og påkledning.</p> <p>*Være med å lage forskjellige måltid, og kunne få smake på variert og sunn mat.</p> <p>*Øve på fin-motorikk, klippe, lime perle osv.</p> <p>*Skilek.</p>	<p>*Barna skal øve på kroppsbeherskelse, øve på å hinke, hoppe, kaste og ta imot ball.</p> <p>*Øve på selvstendighet. Holde en viss oversikt over sine ting, holde orden på egen plass i garderoben. Dotrening og hygiene.</p> <p>*Bære egen sekk til eks lavvo som en forberedelse til uteskole. Gå lengre turer, skiturer osv.</p> <p>*Lage mat og bake. Følge oppskrift.</p> <p>*Kunnskap om variert kosthold, og matens opprinnelse.</p>

JULI

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
26.					1.
27.	4.	5.	6.	7.	8.
28.	11. STENGT	12.	13.	14.	15.
29.	18. STENGT	19.	20.	21.	22.
30.	25. STENGT	26.	27.	28.	29.

TAKK FOR GODE MINNER OG LYKKE TIL VIDERE

Dokumentasjon:

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet som skal planlegges og vurderes. Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan barnehagen arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen. Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten.

Vi utarbeider ulike planer for hele året og for perioder. Disse planene dokumenterer barnehagens praksis og utviklingsarbeid. De gir rom for refleksjon og evaluering, slik at det igjen gir muligheter for å skape endringer til det beste for barnet. Vi observerer, bruker praksisfortellinger, og prøver å ta tak i det barnet er opptatt av. Det legges til grunn for hvordan vi vil arbeide videre ut ifra det vi har sett og reflektert over. Vår praksis synliggjøres og dokumenteres på ulike vis, og vi reflekterer hele tiden på egen praksis og er i utvikling.

Barnehagens fagområder Barnehagen	1-2 ÅR	3-4 ÅR	5-6 ÅR
<p>KUNST, KULTUR OG KREATIVITET</p> <p>Opplevelser med kunst og kultur i barnehagen kan legge grunnlag for tilhørighet, deltakelse og eget skapende arbeid. Barna skal få estetiske erfaringer med kunst og kultur i ulike former og organisert på måter som gir barna anledning til utforskning, fordypning og progresjon.</p>	<ul style="list-style-type: none"> *Barna skal få varierte sanseinntrykk gjennom bruk av ulikt formingsmaterieill, eks fingermaling, forme i sand og snø. *Barna skal få oppleve glede ved sang og musikk. Danse, synge, lytte og bevege seg til ulike genre av sang og musikk. Oppleve ulike instrumenter. 	<ul style="list-style-type: none"> *Barna skal bli kjent med ulike teknikker som å male med pensel, modell-leire, lage ting av sand og snø klippe og lime. Blande fager/fargekombinasjoner. *Lage egen utstilling, erfare et sluttresultat. Bruke materialer som vi finner ute til å lage ting. Oppleve skaperglede. *Kle seg ut, dramatisere. Sangleker, lytte til musikk, synge og danse. 	<ul style="list-style-type: none"> *Barna skal øve på å tegne og male, både fritt og ulike oppgaver. *Få bruke kreativiteten sin, bruke fantasien og se muligheter. *Dra på kunstutstilling, samtale om ulik kunst. Lage egen kunstutstilling. *Oppleve musikk og sang fra forskjellige kulturer.
<p>NATUR, MILJØ OG TEKNOLOGI</p> <p>Barnehagen skal legge til rette for at barna kan få et mangfold av naturopplevelser og få oppleve naturen som arena for lek og læring. Det skal legges til rette for at barna kan forbli nysgjerrige på naturvitenskapelige fenomener, oppleve tilhørighet til naturen og gjøre erfaringer med bruk av teknologi og redskaper.</p>	<ul style="list-style-type: none"> *Barna skal få positive erfaringer ute i naturen. *Barna skal få oppleve ulike typer vær/årstider. *Bruke sansene, eks dyr/dyrellyder både ute og i pekebøker. *Barna skal få tid til og muligheter for undring og utforskning. 	<ul style="list-style-type: none"> *Barna skal lære gode holdninger til naturen. Ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Utforske i skog og mark. *Være ute i allslags vær. Positive opplevelser i naturen sammen med andre. *Bli kjent med ulike dyr, fugler og planter. Få innblikk i naturens mangfold 	<ul style="list-style-type: none"> *Barna skal få kunnskaper om de ulike årstidene. *Fast utedag. *Kunne kle seg etter været. Hva er lurt å ha på seg i dag? Hva er lurt å ha med seg i tursekken. *Utforske og eksperimentere ute i naturen. Kjennskap til naturens mangfold: dyrespor, planter, insekter osv. *Barna skal få erfaringer og opplevelser som øker forståelsen for bærekraftig utvikling

**ETIKK, RELIGION OG
FILOSOFI**

Etikk, religion og filosofi er med og forme måter å oppfatte verden og mennesker på og preger verdier, normer og holdninger. Barnehagen skal skape interesse for samfunnets mangfold og forståelse for andre menneskers livsverden og levesett.

*Barna skal få erfare og gi omsorg, være god mot hverandre. Oppleve fellesskap.

*Øve på forskjellen mitt og ditt.

*Oppleve høytider og tradisjoner.

*Barna skal få kjenne på følelser, sette ord på følelser. Lære å respektere hverandre, vise empati. Øve på å samarbeide. Erfare at egne handlinger kan påvirke andre. (Viktig også for de som er 5-6 år, og hele livet)

*Barna skal få mulighet til å undre seg, stille spørsmål.

*Bli kjent med ulike høytider og tradisjoner.

*Barna skal få kunnskaper om hvorfor vi feirer jul, påske osv.

*Barna skal øve på å vise respekt og toleranse for mangfoldet.

*Kunne inkludere andre, alle er viktig i fellesskapet.

Barnehagens fagområder og innhold	1-2 ÅR	3-4 ÅR	5-6 ÅR
<p>NÆRMILJØ OG SAMFUNN</p> <p>Barnas medvirkning i barnehagens hverdagsliv legger grunnlaget for videre innsikt i og erfaring med deltakelse i et demokratisk samfunn. Gjennom utforskning, opplevelser og erfaringer skal barnehagen bidra til at barna blir kjent med eget nærmiljø, samfunnet og verden.</p>	<ul style="list-style-type: none"> *Barna skal få utforske og bli kjent med barnehagen inne og ute. *Lære om seg selv og familien. *Opplive gruppetilhørighet gjennom felles aktiviteter og opplevelser. Være i små grupper sammen med jevnaldrende, eks besøke bibliotek, lek i hall, tur i skog og mark osv. 	<ul style="list-style-type: none"> *Barna skal utvikle gruppesamhørighet. Hvem er vi? *Korte og lengre turer i nærmiljøet. Bli kjent med ulike plasser i bygda, som Enan, kirka osv. *Utedag, lavvo. *Øve på å stå foran andre, framføre. 	<ul style="list-style-type: none"> *Barna skal gjøre seg bedre kjent med bygda. Hvilke arbeidsplasser som finnes, hva har vi av severdigheter i bygda. *Bruke ressurser som finnes i bygda. *Turer sammen med 1. klasse.
<p>ANTALL, ROM OG FORM</p> <p>Fagområdet handler om å oppdage og utforske, og hjelper barna til å forstå sammenhenger i naturen, samfunnet og universet. Det skal legges til rette for at barna kan utforske og oppdage matte i dagligliv, i teknologi, natur, kunst og kultur og ved selv å være kreative og skapende. Barns undring, nysgjerrighet og motivasjon for problemløsning skal stimuleres.</p>	<ul style="list-style-type: none"> *Barna skal øve på å rydde og sortere. *Bli introdusert for begreper som liten og stor. *Vi teller med barna i ulike situasjoner, vi leker med enkle telleøvelser. 	<ul style="list-style-type: none"> *Barna skal bevisstgjøres gjennom lek og samtaler om størrelser og former som vi møter i hverdagen. *Barna skal få høre fortellinger, rim og regler med tallbegrep. *Enkel hverdagsmatematikk gjennom baking, antall, mål, vekt osv. *Spille spill, fargelek og konstruksjonslek. *Sortere farger og former gjennom lek og rydding. *Telle i rekkefølge. 	<ul style="list-style-type: none"> *Barna skal bruke/trene på førmatematiske begreper som kort/lang, liten/stor osv. *Sortering, gruppering, farger og størrelser. *Fargeforståelse rundt nyanser og valører som lysegrønn-mørkegrønn. *Kjenne igjen noen tallbilder. *Kunne kjenne igjen former som trekant, firkant og sirkel. *Tidsbegrep

Lekeutvikling	1-2 ÅR	3-4 ÅR	5-6 ÅR
	<p>Begynnende turtakings-lek</p> <p>Utforsker og prøver ut gjenstander og leketøy</p> <p>Er aktiv i grov-motorisk lek</p> <p>Etter hvert utvides leken, og lekerepertoaret blir mer variert</p>	<p>Begynner å leke late-som-om-lek, eks. mate bamsen</p> <p>Leker mer med andre barn</p> <p>Tar initiativ til alene-lek for å prøve ut sine stadig nye ferdigheter</p> <p>Blir værende i en leke-situasjon over noe tid</p> <p>Deltar i konstruksjonslek og regellek (med voksenstøtte)</p>	<p>Aktiv i rollelek, og lar seg etter hvert rive mer med, og viser glede, spøker og har det moro</p> <p>Leker mer avansert konstruksjonslek med innslag fra virkeligheten</p> <p>Mer selvstendig i regellek, mestrer enkle spill og leker med mindre voksenstøtte enn tidligere</p>
<p>Vi kan dele leken inn i fem ulike kategorier, de går lett over i hverandre og barna kan skifte raskt fra en lek til en annen.</p> <p>Det er varierende når barna begynner å leke de ulike leke-typene, og varierende hvilke kategorier de leker mest og minst. Dette avhenger av modenhet og interesser.</p>	<p>Rollelek: (fantasilek) Barna later som de er en annen, eks: mor, far, et dyr.. I denne formen for lek prøver barna ut forskjellige måter å være, snakke og oppføre seg på. De henter inspirasjon til sin lek og fantasi fra andre mennesker og ting rundt seg.</p> 	<p>Fysisk lek: (grov-motorisk lek) Mye av barnas lek består av å løpe rundt, klatre på noe, skli ned ei sklie, hoppe av huska, lekeslåsing og gjøre andre fysiske ting. Det å bruke kroppen til noe spennende og utfordrende, er for de fleste barn morsomt.</p> <p>Regellek: Noen typer leker er mer styrt av regler og konkrete mål. Eksempler på dette er brettspill, gjemsel, sisten, fotball osv.</p>	<p>Konstruksjonslek: Her bygger barna noe, enten det er med lego, klosser, sand, plastelina osv. De kan bygge etter en bruksanvisning, eller de kan bygge helt fritt fra sin egen fantasi.</p> <p>Samleker: Det handler om å sortere, bytte og oppbevare forskjellige gjenstander som steiner, kongler, samlekort osv.</p>

BARNEHAGEN

Barnehagen er full av magi,
en plass med barneglede i,
et sted hvor det settes spor
i både liten kropp, og stor.

Det er voksne der som vil deg vel,
og gjerne blir med på et sprell,
som gir bort omsorg og er din venn,
og får våte smellkyss igjen.

Hvor søledammen kan bli til et kjempestort hav,
en pinne blir en tryllestav,
hvis du tør kan du bli hva du vil
er du streng, kan du lett trvilles snill.

Og dette er ikke på langt nær alt,
hvis en dag alt går på «galt»,
så får du magisk kos og trøst,
både sommer, vinter, vår og høst.

AUGUST

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag
31.	1.	2.	3.	4.	5.
32.	8.	9.	10.	11.	12.
33.	15.	16.	17.	18.	19.
34.	22.	23.	24.	25.	26.
35.	29.	30.	31.		

Å jobbe i barnehage handler om å legge grunnlaget for noe som skal vare hele livet-nemlig en god og trygg barndom.

Det er et stort og meningsfylt ansvar og innebærer en hverdag der du får brukt deg selv og dine evner på å veilede barn på en positiv måte.

Og en sjanse til å være både arkitekt, popstjerne, oppdagelsesreisende, kunstner, freds-megler og superhelt, hvis du våger da.....

IKKE RART VI KALLER DET VERDENS BESTE JOBB!

SEPTEMBER	*Brannvernuke i uke 38 *Foreldremøte *Gjenbesøk av 1 klasse
OKTOBER	*Besteforeldrekaffe/vennekaffe *Markere FN dagen
NOVEMBER	*Foreldresamtaler *Refleksjakt og julegrantenning
DESEMBER	*Adventsamlinger *Lysfest *Nissefest *Kirkevandring
FEBRUAR	*Karneval *Fastelavn, invitere besteforeldre/vennekaffe *Markere samenes nasjonaldag 6/2
MARS	*Ski og -akedag *Barnehagedagen 15/3 *Vaffeldagen 25/3
APRIL	*Gul dag og påskesamling *Foreldresamtaler
MAI	*Foreldremøte *17 mai, øve på å gå i tog og spise god mat *Besteforeldrekaffe/vennekaffe i lavvoen
JUNI/JULI	*Sommerfest *Overføringsmøte *Avslutning til skolestarterne

